

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr 33. ANUL XVIII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foii pe afara la c. r. postă, cu banigata prin scrisori francate, adresate către expediția Pretinului prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear po o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

to provinciale din Monarhia pr. unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și teritoriile române pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inserațele se plătesc pentru întea ora cu 7. cr. sirlui, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, în 26 Aprilie (8 Mai) 1870.

Dela sinodulu archidiecesanu.

In siedint'a a IV, tienuta Mercuri 22 Aprile, dupa cetirea si autenticarea protocolului siedintei premergătorie, propune deputatul Cristea alegerea unei comisiiuni, respective intregirea celei bugetarie, prin unu numuru anumit de membri, pentru că sa desbata si asupr'a constituirei consistoriului, carea se desbatu în dōue conferintie fără de a ajunge la unu resultat definitiv si sa se pôta pune cestiunea acésta la ordinea dilei inca in diu' urmatore: Propunerea nu afla sprigintire.

Deputatul Patrii face propunerea, că sa se faca pasi la locurile competente spre a nu se tienă terguri in dilele, cându creștinii nostri au serbatore, nici se sia citati la judecata in dile de acestea. Asupr'a cestiunei acestei discussiunea se incinge si dureaza mai multu tempu, pana in fine se decide a se face o reprezentantia la regimul, căsa nu se constringa creștinii a elerga la judecăti in dile de serbatore, contumaciândui déca nu se infatisieza; in cătu pentru terguri, aci simtiu de pietate catre dilele cele sante trebuie sa faca pre fia care creștinu sa remâna a casa in dile de serbatore si terguri totodata.

Popescu voiesce se faca propunere, dar se verifica mai intâi de deputatu Mihailu Orbona si. Dupa acésta Popescu reia cuventul si propune alegerea unei comisiiuni, carea sa faca unu proiectu in interesulu culturei poporului român si adeca sa dea unu regulamentu senatului scolaru in mâna. Se alegu 9 insi.

Din partea locuitorilor din Dobrogea vine unu protestu solemn contr'a alaturării tractului loru protopresbiteralui lângă celu alu Devei; din partea comunei Sionla sosesc alta petitiune, prin carea se róga de sinodu pentru ajutoriu de bani spre a-si potea cladi biseric'a.

Se predau ambele comisiiuni petitiunarie, carea la propunerea presedintelui se si alege numai de cătu.

Popescu mai propune o comisiiune pentru imbunatatirea starei clerului, carea se alege indata. Cu acésta siedint'a se termina.

Siedint'a V, tienuta Joi in 23 Aprile, a fostu numai pâna la unu locu publica. Indata la inceputu se cetește si autentica protocolulu siedintei premergătorie apoi si deputatii nou sosiți: Dr. Iosif Gallu, Petru Nemesiu si prot. Moise Lazaru si prezentează credintiunalele, ce se transpunu indata comisiiunei verificătoare.

Presed. anuncia sinodului sosirea unei petitiuni dela Ceretegiu de lângă Campeni. Asemenea anuncia sosirea altel'a dela Demetru Verindeanu, prin carea si recomenda serviciile sele pre viitoru, că cassierul seu controlor la epitropia archidiecesana. Se transpunu la comisiiunea de petitiuni.

Macelariu propune verificarea celor ce si-au predatu credintiunalele astadi, pentru ca protocolele de alegere si scrutinare si asiā suntu esaminate dejă de comisiiune. Referentul comisiiunei verificătoare afirma asertiunea dep. Macelariu si adauge ca actele respectivilor deputati sosiți de nou se afla in tota ordinea. Asiā dara se si enuncia de verificati.

La ordinea dilei e referat'a comisiiunei bugetarie. Presedintele comisiiunei, Popescu, face si-nodului cunoscutu ca comisiiunea e gata cu elaboratul seu si dupa o mica discussiune a unoru cestiuni de forma Filipescu ocupă locul de referinte.

Dupa o motivare forte fundata, facuta de presedintele sinodului, acesta se enuncia, ca siedint'a sa sia confidentiala.

Despre cele ce s'au intemplatu dupa acésta amu pututu astăi numai atât'a, ca operatul bugetu-lui a fostu restituutu comisiiunei spre a indreptă o erore de cifre.

In siedint'a a VI, tienuta Vineri in 24 Aprile, dupa cetirea si autenticarea protocolului face deputatul Glodariu o interpellatiune si adeca despre ormările, ce le au avutu pasii facuti de sinodulu di-cesanu din 1860 in privint'a redobandirei dominiului Merisienii din România, donat de principale Mateiu Basarabu metropoliei noastre.

Presedintele da deslusire, ca lucrul s'a inaintat la Bucuresci prin organele politice ale tierei noastre. Dela regimulu român in se spusu de atunci inca consulul austriacu, ca lucrul acesta se va luă la pertractare, ceea ce pâna astazi nu scimu sa se sia intemplatu. — Interpelantele e multiamitut cu deslusirea data, si rezerva incepe dreptul de a face la tempulu seu o propunere in privint'a acésta.

Popescu că presed. alu comisiiunei bugetarie reportează ca comisiiunea e gata cu elaboratul seu.

Filipescu ocupa locu de referinte si incepe raportulu.

Dupa cetirea raportului se primesce in desbatere generale.

In decursulu desbaterei speciali dice Boiu la posturile asesorilor din senatulu strinsu bisericescu ca acesta nu se potu desbata definitivu pana nu se olaresce ca se mai potu si de aci incolo acumulă posturile seu ba si face propunerea că in cătu privesce senatulu strinsu bisericescu sa se dica ca cumularea nu e admisa nici decum; iera cătu privesce senatulu scolaru pana atunci pana cându congresulu va esoperă că membrii lui sa sia pre viatia.

Propunerea da ansa la dispute infocate, ivinduse mai multe propunerii pro si contra acumulărei si adeca din partea lui Hania, din partea lui Tinca, Popescu propunerii mijlocitoare. La acésta discussiune iau parte Glodariu, Cristea, Gătanu si altii. Vedienduse in fine ca s'a lamurit de ajunsu parerile asupra cestiunei se enuncia sinodulu contra cumulării oficielor fatia cu ase-sorii strinsu bisericesci si scolari si inca ne conditioнатu.

Din siedint'a a VII impartasimus de ocamdata numai atât'a, ca dupa autenticarea protocolului s'au facutu mai molte propunerii de sine statotore.

Revenindu sinodulu la ordinea dilei se continua desbaterea speciale a raportului comisiiunei bugetarie, se incinge o disputa lunga indata la posturile senatului scolaru, carea sa termina cu remiterea operatului la comisiiune ca sale modifice conformu propunerilor, ce s'au ivit in decursulu desbaterei. Cu deosebire inşa au datu ansa la procederea acésta o deslusire a presedintelui radicata in fine la propunere si in fine propunerea Dr. Gallu.

La ordinea dilei, vine raportulu (ref. Sandru) comisiiunei pentru diurne. Modalitatea de a rebonifică si espensele generali si diurnele deputatilor se concredu presidiului.

Comisiiunea petitiunarie (ref. Dr. Petco) refe-reza ca comun'a Siona cere ajutoriu in bani pentru stringerea de mila pentru edificarea unei biserici, in anumite tracți. Se transpune consistoialui spre urmare mai departe.

Comunele din protopresbiteratulu Dobrogei protesta contr'a anechârei tractului loru si se róga pentru intregirea scaunului prot. veduvit. Comisiiunea propune transpnere la comisiiunea ce are a sa esmitre pentru arondarea protopopiatelor pâna atunci sa se sustina anecharea facuta.

Nemesiu propune, ca din causa ca actul nu e in tota ordinea sa se transpuna consistoriului.

Alta petitlune a lui Verindeanu se recomanda spre considerare la alegere.

Bologa face cunoscute ca comisiiunea a sistat lucările sale.

Gătanu e contr'a si cere ca comisiiunea sa lucre.

Macelariu este contr'a modalităției.

La raportulu verbalu alu presed. comisiiunei presidiulu sinodului indrumă comisiiunea la activitate.

Evenimente politice.

O telegrama din Vien'a cu datulu 6 Mai st. n. ne face cunoscute, ca mâne, adeca pre cîndu scriemu aceste sciri, va urmă publicatiunea comple-tării cabinetului: De pretis, ministru de comer-ciu, br. Widmann min. pentru aperarea tierei, br. Petru (român), agricultura, Holzg-e-than min. de finanțe si Czedik chefa de sectiune in ministerulu de instrucțiune.

Foile din Cislaitani'a ne aduc diverse sciri despre stadiul, in care se astăi complanarea cu cehii; din tôte acestea sciri se vede, ca atât cehii cătu si nemtii suntu aplecati acum mai multu de cătu alta-data la o contielegere.

Cehii au determinat in o conferintă tienuta in Prag'a inainte de caletori'a lui Rieger si Sladkowsky la Vien'a, condițiile de contielegere si sa crede de comunu, ca negociarile suscepente pre basea'celor condițiuni nu voru ramane fără rezultat.

Fostul guvernatoru in Bohemia br. de Kellersberg a sositu in Vien'a, a conferit u cu ministrii Potocki, Taaffe si Beust si su primitu de cătra M. Sea in audientia. Pre cîndu unele foi anunciu cu securitate intrarea lui Kellersberg in ministeriu ne impartasescu altele, ca negociarile cu densulu au fostu indeserte.

In Germania de nordu curge, spre a dispune pre deputati la sporirea vamei, scriea tendențiosa ca dupa o finire norocosa a plebiscitului dincolo de Renu, erumperea unui resbelu intre Prusia si Francia e verosimila.

Din Parisu ne vine scirea, despre o conjura-tiune contra vietiei lui Napoleonu; in urm'a acestei se fauca mai multe arestări. Mai multe diare afirma, ca conjuratiunea acésta e numai o intriga a politiei franceze de statu, pusa in lucrare pentru de a potea indemnă pre cetățenii cei pacinici la votare pentru imperatorele si regimulu seu. Cumca conjuratiunea e binevenita politiei si cumca se pre opintese la suprimarea si folosirea ei, nu mai e deja indoiala; Atât a se scie cu securitate, ca nu se astăi date autentice pentru de a potă fiene conjuratiunea de o simpla intriga politiana.

Din România astămu, ca s'a finit, dupa unu intervalu de 17. dile, crisia ministeriale. Dupa ce lui Ghica, lui Golescu nu a succesu formarea cabinelului, fu Epureanu insarcinatu cu compunerea unui ministeriu, pre care unele foi streine lu nomenoscu de unu adeveratu, „cabinetu de administrare“ si care consta din: Epureanu, presidiu si interne Cantacuzenu, lucrări publice, Lahovari, justitia, Manu, resbelu, Carpu esterne, si Gradisteanu finanțe.

Foi'a „Vaterland“ scrie, ca dupa cum a astău din isvoru competentu, denumirea contelui Andrássy de cancelariu de statu, va urmă cătu mai curendu. Conte Beust va primi eventualu postulu de agentu in Londonu.

Amu primitu o brosura scrisa de S. Cretinescu despre starea României. Fără de a mai face vre-unu comentariu o comunicămu publicului cati-toriu.

O ARUNCATURA DE OCHIU

ASUPRA

STAREI ACTUALE

ROMANIEI.

A fostu in vechime la noi unu Domnu, care punea dădii preste dădii asupr'a poporului.

Poporul gema cumplitu sub povar'a loru.

Consiliarii Domnului se ingrijau fără, audindu aceste gemete, pre cari ei le faceau sa ajunga la urechi'a s'a, intervenindu la densulu cu rogacioni, sa mai usiureze pre bietii crestini cari au incepulu se amenintie si ar putea sa-lu vateme.

Cinicul Domnu insa, impassibile si hotarit, in locu sa ia aminte indemnurile consiliariilor sei si sa curme cu reulu, mergea si mai sfruntatu pre calea ce-si trasese, cu cătu astă ca durerea crescă, ca tipetele si vaetele se inmultiescu.

— Ce mai face poporul? intrebă elu pre consilierii sei si pre cei ce vină de pre afara sa lu visitéze, la totă dădă nou impusa.

— Tipa si se vaeta! Mari'a ta, i respondea de către toti, caci prea este impilat.

— Mai pulemu pune o dădă! era responsul la acestea alu Domnului, care, că alchimistul cotediatoriu, parea ca vrea sa faca experimente teribili asupr'a supusilor sei.

Dara cându, intr'o dă, pre neasceptate, află de la consiliarii sei ca vaetele au incetatu si ca lumea acum e vesela, petrece in chiose cu lautari, unu fioru lu petrunde, elu se entremura, si in spaim'a sea, pre tardiu si vede crim'a si dice ministrilor:

— Sa ne oprima ca suntemu perduți!

**

Nu credu ca s'aru potea compară mai bine starea nostra actuale de cătu cu acea epoca a acelui Domnu: birurile si dădiele plouă astăi asupr'a poporului român, intocmai precum se spune ca plouă in epoca acelui'a; iera vaetele si gemetele au incetatu mai de totu, toti in tōte părțile para veseli si nepesatori; reactiune a inceputu.

Unde se va sfarsi si cum se va sfarsi, Dumnedieu scie!

**

Judecându după aparentia, amu putea dice, ca acesta popor român e in culmea fericirei, caci de nimicu nu-i mai păsa astăi, nimicu nu-lu mai impressionează.

Dara cum se face, ca nu-i mai păsa de nimicu? — Iesne de astău.

Totu lucrulu, totă actiunea, totă atitudinea omului, si au ratiunea loru de a fi: Cetu pana ce credu ca mi se va dă, pana ce credu ca se va in-dreptă; gemu pana ce credu ca voiu fi ascultat

unile lui Godilotu. Totu astfelii și tōte celelalte concorsiuni, ce apucase a se dā su sub regimulu condamnatu dinainte de 11 Februarie, in locu dā fi desfiintate spre imprimirea ingagementului luanu inaintea tierei in diu'a de 11 Februarie se intinsera in aceleasi proportiuni, ierasi prin modificare.

Afara de acestea, ceea ce apucase sa se organizeze intr'unu modu solidu, si spre imbunatatirea stărei sdruncinata a finanelor, se derima cu ne-pesare, in pagub'a vistieriei atâtu de venitulu, ce potea trage dintrensele, cătu si de acel'a ce realizeaza dintrensele intr'unu scurtu tempu. Ca sa numescu un'a din aceste organisațiuni solide, voi aminti monopolul tutunului, alu căruia venitul s'a aruncat in apa, lovindu-se totu deodata si asta noua industria a tutunului, ce apucase sa se intinda in tiéra. De abusurile cu exportatiunea si celelalte e de prisosu ori ce vorba. Apoi imprumuturi preste imprumuturi vinu unulu dupa altulu, cu dobendii cari, nu in alte state, dara nici in acesta tiéra a nostra, despre care se dice că la noi la nime, nu s'a platiu nici chiaru de veri-unu moftozu; impositele se sporescu, datoriele statutului se intreiescu, bunurile statului se vendu, banii se cheltuesc in creatiuni de posturi numai in intreprinderi alu căror scopu principale nu s'a vediotu a fi imbunatatirea seu imprimetiarea in tiéra, ci resplatiarea devotamentului săra marginie a unoru instrumente ale celor putinti ai dilei.

Sperantiele de la 11 Februarie, aspiratiunile omilor de bine de la 11 Februarie, cadu. Poporul român, privitoru la tōte acestea, săra sa le potea intielege, de cătu numai cându-le a simtitu efectulu, pentru ca toti au avutu ingrigirea salutiana in ignorantia, se incredintă si elu in fine, ca este sub apesarea fatele a reului, si ca sperant'a de veri o indreptare nu mai pote fi, de vreme ce reulu nu se curma, ci progreséza, se perfectionéza.

* * *

Apoi nu are ore cuventu de a fi aceasta ne-pesare, aceasta veselia factice a poporului, desperata ca se va mai aduce veri-o imbunatatire la starea de lucruri in care au adusu tiér'a cei ce s'a impus spre a o carnu?

* * *

Pana cându va durá aceasta nepasare, aceasta veselia apparenta, care ascunde o tristézia in adencu, negresitu ca n'aslu potea sa precisezu momentulu; dara durat'a ei nu pote fi lunga, pentru ca midilöcele spre tierirea mai departe a unei existentie in langore suntu aprópe a se slai. Astădă inca mai suntu căte-va mosie ale statului nevendute, mai suntu căte-va imposite de sporitul, mai suntu căte-va creationi de facutu, pentru că cu densele sa se mai pote continua terisi-grapisi favorele si sinecurile, cheltuele necumpenite ale ministrilor, si acordarea de inca veri-o concessiune la streini.

dina unde se da banchete literarie si de operatori ce intrecea pre cele princiare, cine in fine a facutu sa se umple magazinele acelor aule nationali de cărti si ateliere de valore pâna la 100 mii galbeni, că sa aiba ce devastă si vandalisă streinii si cicoii dela 1848 inca? cine decătu poporul si numai poporul român dîmpreuna cu capii seu magnati sei?

Cându m'am returnat in tiéra la 1859 n'amu aflatu pétra preste pétra, depradatu si seracu ca lobu, cu debite de 16 mii galbeni in 11 ani de exiliu, nu me presentau inaintea natiunei de cătu cu două bratii, si cu traductiunea bibliei.

Prin contractare de debite noue tipariu a trei'a parte in numeru de 10 mii exemplare. Au dora natiunea aa fostu órba la fructulu laborilor mele, au dora a fostu surda la vocea mea. Toti au alergat sa coneure cu obolulu loru, si dupa astadi nu suntu desfacute tōte aceste 10 mii exemplare, caus'a este ca nu s'a pututu terminá, avendu necessitate sf de timpu multu si de spese mari.

In dilele lui Mateiu Basarabu spre traducti'a bibliei a elaborat o societate de diecimi de barbati eminenti, spre tiparirea ei au cheltuitu trei domni succesiivi in 27 de ani.

Pre lângă biblia s'a tiparit cele biblice, ecuilibru intre Antitesi, patru volume din bibliotec'a portativa; istoria românilor ce s'a publicat in două editiuni căte 10 mii exemplare: Cursu de poesia in trei volume, mai suntu sub tipariu alte patru, si ascépta tipariu alte siepte.

Lin aceste a cumperat natiunaa, si m'a platit u de datorii contractate, in streinete in 11 ani, de 16 mii galbeni care cu dobândelete loru pâna la amortisare au trecutu preste 38 mii galbeni, m'a nutritu in 11 ani, avendu necessitate pâna la 2,500

Dara ce veli mai face d-vostra, cari zimbiti cu despreu la tōte consiliile cele bune ale ómenilor cu prevedere? Ce ve-ti mai face d-vostra, jurnalisti, cari acordati radimulu d-vostra sustienatorii sistemui, cu care suntemu guvernati astadi? Ce ve-ti mai face d-vostra, senatori si deputati, cari aprobatii acesta sistema? Ce ve-ti mai face d-vostra ministri, cari mantieneti acesta sistema? Ce ve-ti mai face d-vostra, functionari in activitate si in ne-activitate, cari ve dati concursulu la acesta sistema? Ce vei mai face tu, bietu poporul român intregu, in numele căroia se sleesen tōte recursele tieriei, si care pari indiferentu acum la acesta sistema ucidiatore? Ce ve-ti mai face d-vostra, tōta suflarea romanescă, preste siepte optu ani de dile celu multu, cându, in totale ruina, statulu român nu va mai fi in putintia sa mai procure uno banu macaru, spre sustienerea esistentiei sele că statu?

— Cu cheltuele de administrare interiora caleavalea; sa dicem u ca ne vomu potea balabani. Dara nu ve ganditi, ca anuităatile drumului de feru Strasbourg suntu pre unu secolu, adica pre 100 de ani; ca anuităatile celoru-lalte concesiuni tōte suntu prăcate diecimi de ani; ca tōte acestea concesiuni cero diecimi de milioane de lei dela noi pre totu anulu?

Cu ce le vomu mai plati aceste milioane?

Neplatindu-le va veni guvernul prussian sa puna secuestru pre venitulu statului, precum s'a facutu la Tunis.

Guvernul, neputendu face fatia cheltuelelor de administrare a tieriei, a se fia silitu sa incépa a desfiintá din armata, si multu déca i va permite mijlocele sa o lase la a trei'a parte din cătă este; va desfiintá functiunile, reducendu-le la a trei'a parte din cătă suntu; va fi silitu sa impune lesele; va fi silitu sa taie din pensiuni; si chiaru si aceste lesele si pensiuni taiate, sa nu le potea plati la timpu, de vomu luă in bagare de séma ceea ce se petrece astadi chiaru, cându totu mai dispunem de ceva mijloce.

Dara atunci, cându o mare parte a societătiei va remanea pre ultiie, cându functionarii, si militarii si civilii, se voru vedea cu lefile si pensiunile jumetătite, ce va mai fi? căci n'are tōta lumea stare indestulă, si chiaru si cei, cari au stare, voru suferi nu numai sub greutatea impositelor si a napasturilor, dara si din taiarea transactionilor intre omu si omu. Atunci lumea care a traitu in bel-siogu si desfrenari, desceptata prea tardi, nu va mai potea alta face, de cătu sa blestemă pre guverne, déca nu si pre sine insu-si, pentru ca pre sine insu-si cu greu se pote blestemă cineva.

Ori-cine pote se-si faca o idea de anarchia in care are sa cadia tiér'a, afara numai déca va voi pentru vre-unu interesu in parte-si, se-si mai

faca ilusiuni si astadi. Acés'ta pote sa se intempe cu ori ce guvern, sia elu cătu de buno, pentru ca nu va ave ce face contr'a impossibilului. Dara déca, Domne feresce, voru si guverne numai rele, acelea oru sa alege si la alte misiile, precum bani de harthia si altele asemene, cari ni s'a mai propus odata; a se alege a pune in lucrare totu ceea ce a respinsu pâna astadi opinionea publica, revoltata la propunerea loru, săra ca ea sa se mai pote revoltă atunci. Cu chipulu acesta catastrofa, in locu sa vina preste 7—8 ani, pote sa vina preste 9—10 ani, dara totu va veni; si atunci, tiér'a intréga ruinata, poporul storsu de bani pre carthie săra valore, ne mai putendu-se ajută unulu pre altulu, e naturale ca si streinu sa vina sa nepuna la orenduala, sa ne trateze că pre nisice dobiloce, si mai ren pote decătu suntu tratati indianii. Domne feresce, dupa democratizarea in care am ajunsu, pote voru si multi căror'a sa le si placa acés'ta, obincuiti sa traiesca din sănghel creștinului, dicându-si: totu pre noi a sa ne intrebuinteze streinul de instrumentu spre jafuirea tieriei! Si numai aceea si mai potu face ilusiuni si sa arunce injuria asupra celor ce le vorbescu că mine; tiér'a cel intielegti nu voru putea diez altufel de cătu: asiá este! si, de se voru desceptă pâna sa nu vina catastrofa si voru chibzuz la ceea ce trebuie sa facem u ca sa oprimu asemene catastrofa, căci atârna de noi sa o facem, me voiu măgaiá si eu cu densii, cu tiér'a intréga, scapata de nenorocirea, ce o amenintia.

nu urmează?

Ni se tramite spre publicare:

Catra juristii din imperiul Ungariei!

„Reuniunea advocatilor din Buda Pest'a in adunarea generala tienuta in 31 Ianuariu 1869, pentru desvoltarea sciintielor juridice in patria si a administrationei dreptătiei, la propunerea directorei comitetului au decisu, a face pasi incepatori pentru fitoreea intrunire la o consultare comună a tinerimei juridice din imperiul Ungariei; — spre acestu scopu s'a incredintat comitetului reunionei, ca propunerea facuta intr'o consultare mai larga desbatendu-o, se facea pasii necesari spre infinitarea intrenirei juristilor magiari.

Comitetul reunionei pre basea plenipotentiei, ce au capetatu dela adunarea generala, inca in a. tr. 21 Decembre, au conchiamatu o conferinta din mai multi membri, carea imbratiosindu ide'a intrunirei-juristilor, a stabilit regulamentul aratatu prin comitetu, si areatarea fitore a aceluia la locul cuvenit, modalitatea conchiamarei sa se stabiledie, preste totu asiá a organisá provisiunea facendelor că si pentru fitoreea manipulare a afacerilor pâna la deschiderea intrunirei juristilor, au alesu o comisiune provisore de 25 membri.

Comisiinea provisorie finindu afacerile destinate, in acea stare placuta se asta, ca invitările pentru intrunirea juristilor deja se potu tramite.

Idea intrunirei juristilor magiari au astazi pâna acum asiá sympathia comuna, incătu cu dreptulu se pote sperá, ca juristii patriei cu deadinsulu voru inaintá imprimirea acestei idei salutarie.

Devis'a seculului presentu e: intrunire! Intrunire pre terenul materialu si spiritualu.

Periodul present, intrunirei puterilor către unu scopu, multiemesce cele mai mari rezultate; aceste puteri intrunite pre terenul industriei, comerciului, si a sciintielor cu iutime neeredibila asiá rezultate au areata, ca care mai nainte seculu pre lângă diligintia asemenea a furnicei n'au fostu in stare a le infinita.

A nostra patria pre acestu terenu cu celelalte state culte nu pote rivalisá: tempulu neuternarei sele cu multe e mai securu, decătu de odata aru fi pututo pasi pre carier'a inaintarei in tota directiunea.

Intardierea nostra cu durere trebuie sa o simtimu; d'a acesta intardiere nicairi nu sta asiá in contra la inaintare, si nici intr'unu locu asiá grava lecuire nu recere, ca in dreptulu privatu ala vietiei nostre.

Viatia juridica coresponditoru dupa necessitati referintelor schimbate si pretensiunilor periodului progressiunii a o straformă, săra indoiala între cel mai mari probleme se tiene nu numai pentru aceea, ca succesele inoirei pre lângă cele mai norocoase combinatii a referintelor, e dubiu, daru si pentru aceea, ca adese ori instreinarea dela inoiri cele mai ferice reforme le face impossibile.

Aceste obstacule la noi, care impedecca reforme acomodate tempului, săra dubietate esista. — Spre invingerea acestor pedeci se cere, a inte-

reselor si opinioanelor pre langa cea mai norocosa combinatie si cea mai mare ingrijire.

In privintia acesta a planului, spre reformele acomodate temporului, a stabili idei sanitase, — a intrunirei juristilor problema va fi. Daca intrunirea juristilor, precum putem spera, pre teoretici si practici juristi ai patriei din candu in candu intrunindu-i intr-o consultare generala, si deca juristilor li se da ocazie in aceasta adunare a se declară, astoia celor mai interesante cestuni a legislatiunei competente: voru inlesni in multe privintie problem'a legislatiunei, mai incolo li se va da ocazie, prin statonnicarea intrunirei juristilor, a cunoscere opinioanea publica a factorilor de administratiunea dreptatiei.

Intrunirea juris-consultilor s'au aratatu salutaria si scopului corespondientia, si acolo, unde referintia drepturilor la cultur'a poporului si la pretensiunile periodului suuu regulata dupa legi corespondiente. A nostra patria, nu se bucura de organizate drepturi private, fiind ca preste 20 de ani au pausatu in aducerea legislatiunei nationali, si acum sta la pragul de a-si straformă sistem'a drepturilor, pentru aceea recunoscutele autoritatii practice intrunindu-se cu reprezentatii sciintieror, sa se declare, in intrebările cele mai importante a legislatiunei, cu pondulu competentu alu autoritatii lor, mai incolo pre calea imprumutarei de idei asaia principie se stabileste, pre basea carora asiediamintele juridice dupa cerintele sciintieror, si a esperintielor si pretensiuniei periodului sa le putem crea din nou!

Pentru prim'a intrunire a juristilor magari in Pest'a, s'au prescriptu diu'a 25—30 Septembre a. c., despre ce de o cam data amu voitu a incunoscintia pre publicul juristilor din patria, ca despre reprezentare si inscriere deosebi se voru incunoscintia.

Proiectu de Lege

(Continuare.)

§. 41. Obiectele obligate suntu de a se imparti in planul de invetiamantu cu privintia la diferitele chiamari de specialitate nezuute de catre studiosi (politecnice seu studii dela unuversitate, la cei din urma juridice, medicale) asaia ca dupa finirea anului primu dela scola liceale se nu a asculta toti scolarii apului alu doilea si alu treilea propunerile din fie care obiectu in asemenea mersu.

Toamai cu privire la diferitele chiamari de specialitatea trebuie se asculta dintre obiectele obligate aritmetic'a politica si istoria bisericesca si romana numai acei tineri, cari se pregatesc pentru studiile juridice, limb'a greca si archiologi'a greca si romana, cari se pregatesc pentru teologia (profesura), in fine istoria naturala, chemia si desemnul numai aceia, cari se aplica la facultatile sciintieror naturale (politecnice, medicine).

§. 42. Din obiectele obligate (intre care si gimnastic'a) cepeta fie care scolaru instructiune celu putin 24 ore pre septembra si celu multu 30.

§. 43. Ministrul de instructiune se impuntescesc, pana candu se voru putea insintia licee complete cu cursu de invetiamantu trinalu in tota partile terei in numeru cuviitosu, a insintia pre langa unele gimnasie curse liceale numai de 2 ani.

Scolarii cari au absolvit unu cursu liceal numai de 2 ani (cu totulu 8 clase mijlocie), au mai nainte de a se primi la universitate seu academie, a absolvit mai intai cursulu de unu anu de pregatire insintandu spre acestu scopu la scolele superioare respective.

Planul de instructiune a curselor liceale de 2 ani, are a se fipsu estu modu, ca sa se propuna in clasele de pregatire in fiintiande la scolele superioare acele dintre obiectele citate in § 40 care in deosebi servescu de pregatire pentru studiile dela scola superioara respectiva.

D. Curse de specialitate industriale si comerciale.

§. 44. Ministrul de instructiune pote, in contielegere cu ministrul pentru industria si comerciu, insintia, unde relatiunile de cultura a populatiunei comunelor seu regiunelor respective o receru, pre langa gimnasie si scole reale si in legatura cu densele, cursele de specialitate industriale si comerciale, citate in urmatorele paragrame.

Scolarii primiti in aceste curse de specialitate studiaza la olalta cu elevii gimnasiului respectivu seu scolei reali respective in orele fipsate, acele obiecte de invetiamantu, care in ambele curse de invetiamantu, (adecu in gimnasiu seu scola reala si in scola de specialitate mentionata), in asemenea mersu se propunu; de studiarea obiectelor de invetiamantu speciale a gimnasiului seu a scolelor de specialitate suntu dispensati, se voru instruoa ince in obiectele de invetiamantu speciale a cursului loru de specialitate prin invetiatori proprii, si potu studia obiectele neobligate propuse in scola de specialitate asemenea celor-lalti elevi ai institutului.

§. 45. Unu cursu industrialu de invetiamantu se poate insintia langa cele patru clase inferioare a unui gimnasiu si a unei scole reale si in legatura cu densele.

In acest'a scola de specialitate industriala cuprinde:

1. cursulu de invetiamantu patru ani, in alu patrulea anu suntu preponderant a se propune obiectele speciale.

2. Voru functiona celu putienoi doi invetiatori speciali.

3. Se voru primi atari elevi, cari seu au absoluitu cursulu de siese ani alu scolei populare seu au depusu din obiectele acelei esamenu de primire.

4. Ca obiecte obligate se voru propune:

a) religiunea si moral'a, b) limb'a de propunere, c) limb'a germana unde se propune in cea magiara, unde nu limb'a magiara; d) alte limbi din patria acomodatui recerintielor regiunii respective pentru acei scolari, a caroru parinti seu tutori dorescu, ca limb'a respectiva sa se propuna, e) geografie f) istoria patriei si universală g) aritmetic'a, h) fizic'a, i) chemi'a, k) istoria naturala, l) desemnul, m) caligrafia, n) gimnastic'a, o) cantu, p) computul industrial, si comptabilitatea, q) conceptu de negotiu (magiara si germanu) r) despre masine, s) modelarea, t) technologi'a u) idei fundamentale despre economia nationala.

5) Se va funda, si immulti pre fia-care anu, o colectiune de cele mai probate instrumente industriale cu privintia la modurile principale de ocupare a locului respectivu seu regiunie.

§. 46. Spre desvoltarea practica pote ministrul de instructiune insintia, unde relatiunile in deosebi o impunu, si o pre langa scola industriala.

§. 47. Acei invetiaci industriasi, cari nu potu cerceta orele de propunere la gimnasie seu la scole reale se voru instruia in dile anumite preste septembra in orele de sera.

§. 48. Cursulu de specialitate comerciala se poate insintia langa cele trei superioare ale scolei reale si in legatura cu densele. In acestea scole de specialitate comerciale

1. se voru primi atari elevi, cari au absoluitu cele trei clase inferioare a unui gimnasiu seu unei scole reale, seu cari au depusu esamenu de primire din obiectele acelor (afara de limb'a latina)

2) cursulu de invetiamantu cuprinde patru ani, (in alu patrulea anu se voru propune cu deosebire obiecte de specialitate).

3. In acalea voru instruia celu putienoi doi profesori ordinari si unu auxiliaru.

4. Obiecte de invetiamantu obligate suntu: a) religiunea si moral'a; b) limb'a de propunere; c) limb'a germana unde se propune in idiomulu magiaru, limb'a magiara, unde nu se propune in idiomulu magiaru; d) alta limb'a din patria pentru astfelui scolari, a caroru parinti seu tutori dorescu propunerea ei; e) istoria (patriei si universală); geografie; f) fizic'a; g) chemi'a; h) istoria naturala; i) matematic'a; j) caligrafia; k) desemnul; l) gimnastic'a; m) comptabilitatea; n) computul comercial; o) conceptu comercialu in limb'a magiara si germana; p) geografie comerciala; q) cunoștința de marfuri; r) istoria comercialui; s) cunoștința sistemului de finantă si vama; t) cunoștințe fundamentale despre economia populara si nationala; u) mecanic'a dinamica.

(Va urma.)

Edictu.

Iacobu Vili din Brasovu, — care de patru ani de dile au parasit cu necreditintia pre legiuia sea soția Marin'a Dumitru Teclu totu din Brasovu, si prebegesce in lume fără a se potă scri locul ubicatii lui, — se citează prin acest'a, că in terminu de unu anu si o di dela datulu presinte, sa se infatisiedie la acestu foru matrimoniale, căci la din contra, si in absentia densului se va decide pre basea SS. canone ale bisericei noastre ort. res. di-vorciului cerutu de soția sea.

Brasovu 17 Aprilie 1870.

Forul matrimoniale alu tractul protopopescu gr-or. I alu Brasovului.

Iosifu Baracu
Protopopu.

(32—1)

Edictu.

Prin care Aldea Beng'a din Sirne, carele de 5 ani au parasit cu necreditintia pre legiuia sea soția, Ecaterin'a lui Bucuro Cojanu din Pestere, fără a se scri locul petrecerei lui, se citează că in terminu de unu anu dela datulu de fatia, negresitua se se infatisiedie inaintea subscrisului scaunu protopopescu, pentru ca la din contra procesulu urditu in contra lui se va decide si in absentia sea.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului că foru matrimonialu.

Zernesti in 4 Martiu 1870.

I. Metianu.
Protopopu.

(30—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Aprilie (7 Maiu) 1870.

Metalicele 5%	60	70	Act. de creditu 251	30
Imprumut. nat. 5%	69	75	Argintulu	121
Actiile de banca	722		Galbinulu	5 86

TRANSPORTAREA DE SINI.

Intreprindetorii de cladire a drumului de feru r. osticu-ungurescu publica transportarea de sini dela Alvintiu la Sabiu si la Mediasiu sub urmatorele conditiuni:

dela Alvintiu pana la Sabiu de maja 60 de cruceri.

dela Alvintiu pana la Mediasiu de maja 1 fiorinu.

O Sina cantaresce că la 4 maji si 1%, doi boi seu cai potu duce 4 pana la 6 Sini.

Ast'a se urca pentru o incarcatura dela Alvintiu pana la Sabiu 10 fl. 80 cr. pana la 16 fl. 20 cr., dela Alvintiu pana la Mediasiu 18 fl. pana la 27 fl.

Fiesee carui'a, care se va afla cu carulu la magazinulu curtei drumului de feru in Alvintiu, i se voru predá sinile cu unu biletu de caratu, ier plat'a si o va radica la locul de descarcatu indata ce va fi predatu sinile si biletulu de transportu, in tota diu'a dela 6 ore dininti'a pana la 6 ore ser'a in bani gata.